

LAAVENNA ARO TŠEERIBI

-neevibosko liin 3/2017

Aktuaalo Laavenna aro tšeeribi – hankibossa

Tšiňko drabiboskiiro,

aro to vast hin pherdo džaanibosko moňto Laavenna aro tšeeriba –hankibosko aktuaale saakenna. Aro da liin ame rakkavaha mengo hankibosko fanibonna aro dui dikkibosko knuutosta:

- Aro Monkey Business –treenibosko firma tšeerela butti Ville Keränen koon rakkila, so sas te tšeeres butti sar fasilisator ta sterdiboskiiro aro vuoros 2017 stellime thaanengo fanibi.
- Jenni Kettunen ta Ramona Grönstrand rakkade lengo pinsibonna sar Kaajanisko fanibongo dielibongiire ta stellibongiire.

Dauva hin da hankibosko sisto nevivosko liin. Saare hankibosko nevoliine ta vaure materiaali tu laňheha aro amengo verkibosko paň www.romani.fi/sanoista-tekoihin.

Tšiňka drabibosko tiiji!

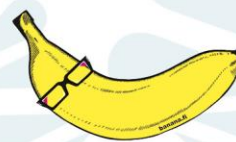
Tšetano tenkiba ta nevo džaaniba aro tšiňko pinsiba

Me liijom pattiba tsetanes te planeeravaa ta hahtavaa Laavenna aro tšeeriba –hankibosko thaanengo fanibi aro ven ta vuoros 2017. Hyöstako tiija 2016 aro EU-komisiosko rikkime dielibosko *metodengo* samliba, so sas baňtime ta *inspiravitiko*, ame liijam tenkiba te byrjuven it tšeeribosko maneera aro Finitiko them.

So Laavenna aro tšeeribi – hankiba hin?

Laavenna aro tšeeribi hin sosiaalo- ta sastibosko ministeriosko koordime EU-guruň ĥ engo hankiba. Hankibosko objektos hin te fendjaves ta följaves romano politikako programmos (ROMPO) doolesko pinsiba aro thaanesko- ta stedesko ĥ leetiba, te ĥ aň taves thaanengo ta stedengo verkengo föddiba romanengo, ĥ ougaajengo ta vaure tšeeribongiirengo maň kar ROMPO: sko tšeeribosko tšuuvivosko fendjiboske ta panna te boň laves džaaniba tšiň ka praktiseerenna aro thaanesko- ta thaan ĥ leetibosko tšeeribosko tšuuvivossa. Hankiba tšeeraha aro tšetano butti saare thaanengo romano saakengo komiteonsa.

Me rikkadam hyöstako tiija 2016 stöt sikiba dielibosko metodenna Laavenna aro tšeeriba –hankibosko džesko gruppos ta thaanengo buttiagiirenge, ta tammako tšoon 2017 ame langňtidam tšetano planeeriba dola džaanibosta so ame liijam aro vuor 2017 ĥunnibosko fanibonna. Ame byrjydam te rikkaven World Cafe – metodos, sosko džes hin tarkime tenkimen puňňibi ta aro besko gruppi vojuvena te rakkaven dala puňňibongo paalal. Sakko faniba planeeradam panna butide tšetanes doolensa koone svaarade dotta fanibosta, sientide duural verkosko kontaktensa. Aro dala rakkibi ama tenkadam tšiňka puňňibi World Cafeatta, ta panna so sigide sam sikjudam aro froojime fanibi. Aro vuorosko tiija tšetanes planeerime Laavenna aro tšeeribi –hankiba ĥunnibosko fanibi tšetane ĥunnibosko fanibi rakkadam aro Baro fooros, Grupako fooros ta Kajanisko fooros. Dai me tšuuva kutti tenkibi, soske ame baňtadam ta soske World Cafe metodos staudas.

LAAVENNA ARO TŠEERIBI

-neevibosko liin 3/2017

Soske ame bahtudam

- Aro sakka stedosko faniba ame liijam buut froo numra ta froo ħlaaga komuja, koonen kaalengo saaki sas aro džinta ta tšaladas leen. Joon kamne te aaħnen mensa te rakkaven tšetanes.
- Ame bahtudam niina te rannen ta dielevan khaaribi (komujenge). Stellibongiire tšerde personaale kontakte te khaaren komuja aro faniba. Aro khaariba sas fuortuno te phennes soske ajasavo faniba stellade ta koonenge douva hin tšerde. Paargong hin tšiħko te hantes apre džesko puħħibi, kai vaure divisako puħħibi hin trystal.
- Fanibosko theema hin fuortuno ta douva mote tšalaves komujen.
- Ame panna bahtadam te formaven World Caresko puħħibi.
- Tšiħkas tšerdo *fasilitios*, tšiħkas buut tiija rakkibonge ta doolengo tšetanes džeenom staaviboske.
- Ame fendjadam sakka iek fanibosko paalal mengo buttia aro vauro fanibosko paalal.
- Panna tšetano rakkipa džorjadas stedi ta trystal aaħñime saaki. Ame dieladam boħle ta tšiħka vetrako ħleetime gulvako samlibosko stedi, kai liijam te stellaven tafli ta skammija sar kaaliako maneres aro beska gruppi.
- Boodos aro fanibongo tiija: Ame tšerdam fanibosta buut *fleksime*, jakkes te ame rikkadam vastensa rannime ta farime fläppi utan powerpoint.
- Ĥömsime fleksime sasto aavibosko rakkibongo, tassime puħħibongo ta sikibongo paalal ta džeenom ame vojudam te luonavaa fleksime ta tšiħko passime onnos kai beska grupposko rakkibi staude tšiħkas.
- Tšiħka ta dikkime samlibi, katta dissudas auri jakkes tšiħko džinta sar panna staavime rakkibi.

Soske World Cafe –metodos staudas?

- World Cafe metodos dela saarengereetes lova te rakkaven. Sakka iek dieliboskiiro hin itveerime.
- Beska gruppi dena vojuba buut tiija te rakkaven tšetanes it tiija – butide tenkibi ta puħħibi vela auri sar aro baro saala staavime rakkibi.
- Paħħal rakkibi komuja vojuvena te pinsuven maħkar peen. Ka beska gruppi panna blannavena džeenom fanibi, buut pinsiba staudas maħkar komujen.
- Aro World Cafe gruppi rakkiba ta ħunniba džeelo tšiħkas. Vaagos hin besko byrjiba aro theema ta *metodos*, doolesko paalal lela phallo puħħibonnsa aro beska gruppi. Beska gruppengo rakkibosko paalal aanaha džesko tenkibi aro hilo grupposko maħkar te ħunnen.
  - Tšiħka, merknime puħħibi džorjavena ta föddavena apruno džinta, *energis* ta panna butide puħħibi. Dielibongiirengo dživibosko pinsibongo džeenom föddila tšetano tenkiba ta nevo džaaniba.

“Aro World Cafe terni tsai vojula rankanes te rakkaves *pörssifirmange* fendjibosko praalunensa, menge fanudas aro Kajaanisko fooros.”

Tekstos ta faraba: Ville Keränen, Dielime metodengo *spesiaal*o sesso, Monkey Business

LAAVENNA ARO TŠEERIBI

-neevibosko liin 3/2017

Tšeeribosko maneeraha kajo aavime tiija

Ame sammas stellimen faniba aro Kajanis, Bahtalo ta tšihko džinta sas meen spesiaales dotta, te khaariba aro faniba tšaladas boñles objektosko komuja ta ame liijam aro stedos buut aktivikaane ta phirrimes vauren dikkime komuja te rakkaven kaalengo saakenna ta romano politikako programmosko objektenna ta panna doolengo pherdiba aro Kainuus. Panna lokaale kaale sas tšihkas naalal ta aro vetra sas hortta tšihko tšeeribosko onnos. Monkey Busineksesji rikkime metodi ta buttiako maneeru sas tšihka ta džintakiire. Byrjibosta aro sluutiba sas horttas tšihko džinta. Aro fanibongo planeeriba liijam phirres te aanen naal amengo iega tenkibi ta lokaaliba ame liijam laagomes siila ta sikiba sar te tšeeres fanibi. Vooresta aahtas hyövime materiaali. Naalal merknos samliba, so sas tšerdo aro Kajaanisko faniba, aahtas tšihkas amengo rikkiba ta ame sam hyövudam dooles bi aro buut froo tšetibi sar aro hankibosko planeeriba. Saarenes te phennes it tenkibi te it tšeeriba sas baht, so mukne tšihkas aro džinta!

Tekstos ta faraba: Jenni Kettunen ta Ramona Grönstrand, Kajaanisko lokaalo kaalengo buttiako gruppos

Paargiba ta aañhen Deuleha!

Laavenna aro tšeeribi –hankiba sluutila gruutako tšoonesko endo. Hankibosko saare materiaali hin apo hankibosko pañ www.romani.fi/sanoista-tekoihin, panna hankibosko sluutibosko paalal. Materiaali hin phirre saarengi hyövumeske ta so vojuvena te den naalal.

Tatto paargiba saarengi hankibosta doolen koon hin aañte froo maneerensa it mensa!

Sarita, Henna, Taina & Leea

Butide džaaniba hankibosta

Henna Huttu, tšetanes tenkibosko (komiteosko) tšenstiboskiiri, [henna.huttu\(a\)stm.fi](mailto:henna.huttu(a)stm.fi)
Puñ manna: Laavenna aro tšeeribi –hankiba, romanopolitika, romano saakengo komiteos ta Rompo 2 fäardiba

Leea Rautanen-Muhli, projektesko koordinatoris [leea.rautanen-muhli\(a\)stm.fi](mailto:leea.rautanen-muhli(a)stm.fi)
Puñ manna: Laavenna aro tšeeribi –hankiba, verkosko pañ (romani.fi/sanoista-tekoihin) ta hankibosko fanibi

Sarita Friman-Korpela, spesiaalo saakako džaaniboskiiri [sarita.friman-korpela\(a\)stam.fi](mailto:sarita.friman-korpela(a)stam.fi)
Puñ manna: Laavenna aro tšeeribi –hankiba ta EU:sko romanopolitika

Taina Mutanen, partjibosko sekreteros [taina.mutanen\(a\)stm.fi/ronk\(a\)stm.fi](mailto:taina.mutanen(a)stm.fi/ronk(a)stm.fi)
Puñ manna: romano saakengo komiteos, ekonomi- ta vandribosko volliba